

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-ului din Eparhia Maramureșului

Biuroul de distribuire: **Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25**

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

† Sora M. Jolanta

În târgul vieții de azi tot mai mult trebuie să apreciem și stimăm persoanele acelea care departe de sgomotul lumii își fac datoriile lor, înțelegând că Dumnezeu nu ne-a dat decât două porunci: „Iubește pe Dumnezeu tău din toată inima, tot sufletul toate și puterile tale și iubește pe deapropoalele tău că pe tine însuși!” Sora M. Jolanta, sclava acestor două porunci a dispărut din tre noi cu trupul, dar spiritul ei va rămânea în Maramureș până ce va exista pe plaiurile noastre un singur descendent al celei mai mici dintre elevele ei.

În 30 Oct. a. c. a chemat-o bunul Dumnezeu, ca să-și ia răsplata bine meritată și odihna din care n'a avut parte pe pământ. Organismul ei chinuit de munca grea și răspunderea mare ce a purtat ca stari-

ă, directoară și profesoară n'a mai putut rezista atacurilor viclene ai diferitelor boli dintre care surmenajul era cel mai primejdios.

Noi, Românii din Maramureș, îi datorăm nespuse de mult pentru că ea a semănat în inimile tinerelor odresle maramureșene respectarea celor două porunci principale fără care nu este fericire vremelnică și veșnică.

A fost educatoarea fetelor tinere din trei generații și a știut din belșugul sufletului să dea fiecareia, care a fost încredințată grijei ei. Multe căminuri își datorează ei fericirea.

Am dela ea între altele o iconiță pe care a scris următoarele: „Munca și rugăciunea procură îndestulirea vieții omenești”. În aceste câteva cuvinte s'a exprimat desăvârșit. Muncă și rugăciune, muncă din iubire nețarmurită față de

Dumnezeu în folosul altora pe care i-a iubit mult, mult de tot, în Dumnezeu și pentru El, iată ce a dat valoare neprețuibilă vieții ei.

Venerată Soră Jolanta! Dacă vocea mea slabă pătrunde dincolo de stele, îți spun: Dormi în pace! Cu inimă recunoscătoare vom păzi cele învățate de tine și nu te vom uita. I. B.

Misiuni în Poieni. În Poienile Glodului în zilele de 23—26 Oct. crt. s'au ținut misiuni sfinte sub conducerea P. C. *Sale Lucian Pop* Egumenul Mănăstire Moiseiu, cu succes foarte multumitor. Deși parohia e mică și timpul nu era chiar potrivit, numărul cuminecărilor a ajuns la suma frumoasă 405 adică patru suteșicinci. Preoți ajutători (alternativ): *M. O. Gheorghe Cosma*, *On. Gheorghe German* din Botiza și *On. Grigore Pop* din Glod. Preotul local *On Ioan Bârsan* și credincioșii buni din Poieni au avut zile pline de bucurie sufletească.

Școli fără Dumnezeu școli de apași.

(Urmare)

Aceasta era epoca când Jaurés a spus liber pensurilor dela camera ca după ce au adus la tăcere cântecul care a alintat durerea omenească ei ar fi trebuit să-l substitue cu idealul mai substanțial al socialismului. Era epoca vorbărilor mărețe și a delirului poetic, care sub conducerea lui Viviani și Jaurés au adus titanii necredinței în asalt în contra ceriului.

Însă ce concluzii și ce mângâieri au tras din aceste dit-hyrambe muncitorii începând cu copiii? De tot simplu și foarte logic, ca dacă nu este Dumnezeu, nici ceriu, nici iad, atunci nu mai sunt legi morale, ca pentru ori ce lege presupune un legiutor și sancțiuni: prin urmare dacă omul nu are decât un scop pre pământ, de a fura, vieții câteva frânturi de bucurii, nu împoartă prin ce mijloc, prin exces, furt, sau omor, atunci dreptul și datorința nu sunt decât minciuni grosolane. Prin urmare în mod logic școala fără Dumnezeu nu poate decât să întărească imoralitatea și criminalitatea.

Fără îndoială se vor găsi copii cu un temperament mai așezat și cu mentalitate mai nobilă, moștenire de numeroase generații creștine, de a nu trege toate consecințele păgubitoare ale atheismului. Însă la aceia, unde natura este mai viie și instinctele mai mai perverse, nu au nici o frână sufletească care se îi rețină, când vor fi arun-

cați în lume și prinși de aerul libertății, vor căde repede pe panta viciului și a crimei. Și aceasta va fi fructul învățământului atheu, primit în școli.

Deja pe la anul 1895 M. Guillot, fost jude instructor în cartea sa frumoasă „Inchisorile din Paris,” ne arată cu date statistice foarte elocvente ca de vre-o douăzeci de ani încoace, va să zică dela înființarea școlilor athee criminalitatea s'a împatrat în Franța, trecând dela 5.000 la 20.000 tineri ștregari.

„Nu poate scăpa la nici un om sincer, scrie el, ori cari ar fi păreriile lui, că aceasta îngrozitoare creștere a criminalității la tânăret, coincide cu schimbările aduse în organizarea învățământului oficial. Trebuie se fie pentru conștiințele, acelor cari au crezut că au găsit progresul pe aceasta cărare nouă, o mare grije a vedea că generația actuală se distinge printr'o perversitate brutală”. Ar fi greu a redacta în termeni mai moderați un rechisitoriu mai aspru în contra legiutorilor școlilor laice.

Cam în acelaș timp a scris astronomul Camille Flammarion: „Guvernele, ori cari ar fi ele, sunt pe cărări greșite când suprimă în mod sistematic idea lui Dumnezeu în manualele lor de învățământ. Cu greu va putea să fie cineva mai prost, ca profesorii noștri modern athei. Nu există conștiință fără de idea dumnezească. Au semănat aceasta sămânță de materialism acum douăzeci de ani în toate părțile și acuma se recoltează

apași, tineri criminali — și anarhiști.”

Din nefericire legiutorii școlilor fără Dumnezeu și urmașii lor, precum se pare, sunt incapabili de acelea remușcări pe carii îi-le a spus atit de generos M. Guillot. Din 1895 criminalitatea încă a crescut în măsură monstruoasă, Ei văd cu sânge rece multiplicându-se crimele, și în toate legislațiile de patruzeci de ani încoace, depar-te de a anula legile sectare, pe cari ei îi numesc laice, le declară de legi fundamentale și intangibile ale regimului.

Dacă numai catolicii ar denunțaur mările nefaste ale educației fără Dumnezeu, ar pute se fie bănuți de parțialitate; noi însă avem avizul unei mare număr de necredincioși. Dacă noi am fi cari spunem că școala oficială laică (fără Dumnezeu) este o pepinerie a apașilor, ar pute se apară ca un prilej de a reacționa în contra unei instituții a statului; însă sunt, ori cât de ciudat s'ar părea, chiar aceia cari au întemeiat ei însiși, și cari sunt creatorii învățământului fără Dumnezeu, cari vorbesc în așa fel.

Un profesor de filosofie, a cărui auctoritate încă și azi este mare la universitate, Alfred Touillèe, care era din început pozitivist, a scris: „Școala fără Dumnezeu este una din cauzele principale ale criminalității crescândă la tineret”. Cum s'ar pute explica acest aviz din partea unui necredincios, dacă nu prin evidența urmărilor triste, car' au vătămat onestitatea lui?

Încă nu s'a dat uitării tragica crima a bandei Bonot. Un avocat, departe de a fi clerical, Zeveäs, rânduind se apere în fața curții cu jurați pe unul din asasinii, nu s'a temut să revină la izvorul crimei lor. El a zis: „Au doară nu avem noi cu toții o parte de răspundere în faptele ce au comis acești oameni? Carong — asasinul — a fost un credincios, va să zică a fost un om care a avut lipsă să se razime pe o autoritate morală. Și fără a relua azi freza devenită reputată, în care un bărbat de stat francez a zis ca, noi am stins luminile din ceriu, oare noi nu ne-am dat toată silința să distrugem toate bazele credinței? Oare noi nu ne-am apropiat de oamenii căzuți în genunchi ca să-i zicem: Dincolo de ceriu încotro voi vă rugați nu sunt decât chimere?” S'a spus că anarhia este filosofia mizeriei, era să spun, că anarhia este mizeria filosofiei.

Dacă însă este așa, atunci de ce voi radicali și socialiști vă încapăținați se învățați irreligiositatea, anarhia, care amintă casele și viața voastră?

Unul dintre cei mai turbați laicizator al școlilor, venerat între cei venerați în toate logele francmassone, directorul celei mai masonice Ligi a drepturilor omului și a cetățeanului F., Ferdinand Bouisson a făcut în L'acțiōn Național (Decembrie 1908 pag. 12 și 17) câteva declarații importante asupra operei sale școlare.

(Va urma)

„Și s'a răstignit pentru noi sub Pilat din Pont. și a pătimit și s'a îngropat. Și a înviat a treia zi după Scripturi. Și s'a suit la ceruri, și șede de-adreapta Tatălui“.

Acela care crede în învățăturile Domnului, crede în însuși Domnul, căci învățăturile Lui sunt El însuși; iar Domnul este Dumnezeu viitor (Matei 22, 23). Dumnezeu prin învierea Lui ne-a cutremurat, făcând ca duhul din noi să presimță strălucirea vieții eterne.

*

Dumnezeu vrea ca noi să credem, să nădăjduim, să-L iubim.

Din iubire, din milă adâncă pentru oamenii, pentru întărirea credinții și nădejdei lor, a înviat El în Naim, fiul văduvei, pe unica fiică a lui Iair, pe Lazăr, singurul sprijin al surorilor: Marta și Maria.

Cităm din Sf. Evanghelie:

„Și-a fost după aceea, mergea într-o cetate, care se cheamă Naim, și cu dânsul mergeau și ucenicii lui mulți și popor mult.

Iar dacă s'a apropiat de porțile cetății, iată scoteau pe un mort, fiu unul născut al maicii lui, și aceea era văduvă, și popor mult din cetate era cu dânsa. Și văzând-o Domnul, i s'a făcut milă de ea, și i-a zis: „nu plânge!“

Și mergând, s'a atins de pat (iară cei ce-l duceau au stătut) și a zis: „tânărule, ție-ți zic scoală!“ Și a șezut mortul, și a început a grăi, și l'a dat pe dânsul mamei lui. (Luca, 7, 11—15).

*

Și iată a venit un bărbat, căruia îi era numele Iair, și acela era mai marele sinagogei, și căzând la picioarele lui Isus, l-a rugat ca să intre în casa lui. Căci avea numai o fată, ca de doisprezece ani, și aceea muria. Iară când mergea el, îl impresurau popoarele.

... Încă grăind el, venit-a oarecarele dela mai marele sinagogei, zicând lui: „fata ta a murit, nu mai osteni pe învățătorul“. Iară Isus auzind a răspuns lui, zicând: „nu te teme, ci numai crede, și se va mântui“. Iară intrând în casă, nu a lăsat pe nici unul să intre, fără numai pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, și pe tatăl fecioarei și pe muma ei. Și plângeau toți și se tânguiau pentru dânsa. Iară el a zis: „nu plângeți, căci nu a murit, ci doarme“. Și-și băteau joc de el, știind că a murit. Iară el scoțând pe toți afară, și apucând-o de mână, a strigat, zicând: „fecioară scoală!“ Și s'a întors sufletul ei și s'a sculat îndată. Și-a poruncit să-i dea ei să mănânce.

(Luca 8, 41—55)

*

„Deci venind Isus, l-a aflat pus în mormânt la patru zile.

... Deci Marta, cât ce a auzit că vine Isus, a ieșit înaintea Lui; iară Maria ședea în casă. Deci a zis Marta către Isus: „Doamne, de-ai fi fost aici, frațele meu n'ar fi murit. Ci și

acum știu, că orice ai cere dela Dumnezeu, da-va ție Dumnezeu" zis-a ei Isus: „învia-va fratele Tău“

Zis-a lui Marta: „știu că va învia la înviere, în ziua cea de-apoi.“ Zis-a ei Isus: eu sunt învierea și viața cel ce crede întru mine, de va și muri, va fi viu. Și tot cel ce e viu și crede întru mine, nu va muri în veci: crezi aceasta? zis-a lui: „da, Doamne, eu am crezut că tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu, cel ce-ai venit în lume“. Și acestea zicând, a mers și a chemat pe Maria sorusa în taină, zicând: învățătorul a venit și te cheamă. Ia, cât ce a auzit, s'a sculat de grab și a mers la el.

Iară Maria, venind unde era Isus, și văzându-l, a căzut la picioarele lui, zicând lui: „Doamne, de-ai fi fost aici, nu ar fi murit fratele meu“. Iară Isus văzând-o plângând și pe Jidovii, care venise cu dansa, a suspinat cu spiritul și s'a turburat întru sine și a zis: „unde l-ați pus?“ Zis-au lui „Doamne vino și vezi“. Și a lăcrămat Isus. Deci ziceau jidovii: „vedeți cum îl iubea!“

Iară unii dintre ei au zis: „au nu putea acesta, cărele a deschis ochii orbului, să-l facă și pe acesta ca să nu moară?“ Deci Isus turburându-se iarăși în sine, a mers la mormânt. Și era o peșteră și piatră era pusă peste dansa. Și-a zis Isus: „luați piatra“. Zis-a soră mortului, Marta: „Doamne, pute, căci e de patru zile“. Zis-a ei Isus: „au nu ți-am spus, că de vei crede, vei vedea mărirea lui Dumnezeu?“

... Și acestea zicând, cu glas mare a strigat: „Lazare, vino afară!“ Si-a eșit mortul...

O. C.

Numai religia ne poate mântui.

Trăim cele mai grele timpuri, prin cari au trecut omenirea vreodată. Lumea întreagă se zbate în mizeria și sărăcia, și dela un capăt și până la altul al pământului, nu se aud decât vesti din zi în zi tot mai rele. Tot omul să uită înainte cu multă îngrijorare la ziua de mâne, că ce va fi cu el, dacă va mai pute rezista sărăciei sau nu?

Ne vom întreba, care e cauza acestor timpuri grele când fiecare își vede amenințată ziua de mâne?

Timpurile nu sunt rele, căci bunul Dumnezeu ne dă totul din belșug, și poate de mult nu am apucat noi de timpuri bogate. Care este cauza atunci? Cauza este alta și nici decum timpurile. Lumea s'a înrăit și a uitat de scopul adevărat al vieții, și chiar dacă nu a uitat, a apucat o cale greșită.

Mulți cred, că scopul nostru este în aceasta lume, de a strânge cât mai multe averi, indiferent — pe ce cale și cum, uitând însă că noi nu suntem stăpânii acestei lumi, ci simpli călători muritori, cari într-o zi ca — mâne, o vom părăsi.

În goana asta prea mare mulți au uitat, că de asupra noastră este un Dumnezeu, care

ne urmăresc tot ceea ce facem noi.

Credința a slăbit și cu ea a dipărut și dreptatea, deci și fericirea vieții. Când un om și-a pierdut credința în Dumnezeu apoi acel om este în stare de a săvârși ori ce lucru, căci nu mai are de cine să se teamă.

Ne doare când vedem, că mulți oameni cu știință de carte și în mâinile cărora ne este încredințat destinul nostru, sunt răci față de religione și față de Dumnezeu, lipsiți cu totul de ori și ce suflu de iubire și dragoste.

Să nu ne mirăm dacă și la sate a început această răceală în credința față de Dumnezeu, și că oameni din zi în zi tot mai cu greu merg la biserică.

Conducătorii de popoară se adună în sfaturi, și chibzuesc, dar nu pot găsi leacul spre a îndrepta omenirea și spre a o scoate din necazurile de astăzi.

Lecuirea nu va izvorî din sfatul oamenilor, cari una spun și alta gândesc, ci din inimă plină de dragoste și iubite a oamenilor, Rădicarea popoarelor nu să va face prin vorbe multe și frumoasă, ci prin trezirea omenirii la o viață nouă.

Numai atunci se vor îndrepta timpurile, și va dispărea dintre oameni ura și faptele urâte, când omenirea va fi pătrunsă de dragostea față de Dumnezeu, atunci se va coborî frăția și dragostea între oameni. Aceasta să va face ridicând „biserică și școală“ deasupra tuturor celorlalte lucruri omenești din aceasta lume.

Omul de at moșteni lumea

întreagă și nici atunci nu ar fi mulțămît, aceasta fiind în firea lucrurilor pămîntești. Noi nu vom avea mângăiere și lucrurile trecătoare ale acestei vieți, ci aceasta mângăiere o vom găsi numai și numai în credința în Dumnezeu.

De multeori să întâmplă multora, că și-au ajuns ținta și scopul că au reușit în cece urmăreau, însă cu toate acestea nu sunt mulțămîți, parcă ceva le lipsește, și acel ceva este „Mulțumirea sufletească” care numai din iubirea și credința în Dumnezeu izvoresc.

Ca încheiere țin să spun, că toți să ne apropiem de biserică, căci de acolo izvoresc leacul tămăduitor, care ne va da mângăierea vieții și speranța în îndreptare. Atât timp cât vom sta departe de biserică, vom fi ca nsice rătăcitor în aceasta lume niște invinsi la ori și ce pas, trăind fără nici un rost și scop, neștiind pe unde venim și unde mergem.

Când vom alergera cu toții, și vom deschide ușa bisericii cu dragoste și iubire, numai atunci se va deschide lumea nouă pentru noi, lumea și viața pe care adormă astăzi atât de mult.

Știri din vatican. Cardinalul Pacelli, care a plecat în America pentru aranjarea situației catolicilor de acolo, precum vestește Radio Vatican, a ajuns la rezultat concret. Sa stabilit înființarea unei Nunciaturi în Wasingten. Aceasta Nunciatura va purta grija catolicilor din

Statele Unite ale Americii. În sfârșit sa aranjat și situația catolicilor din America.

Jale în claustrul călugărițelor din Sighet. În ziua de 30 Octomvrie a repausat în spitalul din Sighet Sora Jolanta Ardeleanu superioara claustrului și directoarea Gimnaziului de fete rom. cat. din localitate. Repausata a fost de origine româncă și a fost mătușa Păr. Ardelean din Iapa.

Din Vatican se anunță, că Prea fericitul Părinte Papa Piu XI pe ziua de 10 Decemvrie a convocat Conzistorul secret, în care se va desbata chestiunea comunismului.

Din Tokio se anunță, că parlamentul japonez printr'o lege votată în săptămâna trecută adăpt libertate deplină religiei creștine.

Dumineca 25 Octomvrie sa făcut sfințirea bisericii din Biserica Albă din Ceho-Slovacia că aceasta ocazie a sosit din Ushorod Episcopul Alexandru Stoica, care a săvârșit tărnosirea bisericii cu mare asistență. Au luat parte la actul sfințirii mulți credincioși din Sighet în frunte cu RDS. Ștefan Popp vicar și Mon. Darius Vlad protopop. Liturghia solemnă s'a săvârșit în limba românească.

Citiți și răspândiți

„Dumineca”

Complicitatea sectelor.

S-a abordat demult chestiunea sectelor la noi, de către ambele tabere cari sufăr deopotrivă de acest cariu social-biserica și societatea laică, Problema a rămas însă deschisă. Bisericanii au relevat pericolul ce-l prezintă sectele pentru biserică, dar n-au atacat constitutivul intim structural al acestor organizații, cauza lor eficientă și mai ales finală. Iar dacă s'a protestat în cazuri cam răzlețe, nu s'a postat cu destulă energie și pe un punct comun cu strana ortodoxă, căci aici e o cauză comună și națională. Laicii pare-mi-se au socotit problema ca de natură religioasă deci în competența clerului. La orice întâmplare, eu o socot mereu actuală și mai mult decât în trecut astăzi este actuală pentru cler ca și pentru creștinii laici. Acțiunea noastră catolică și-ar putea face scrupul din chestiunea sectelor în România, cu atât mai stăruitor cu cât mai iminent periclitează acele statul în forma lui de azi.

Dacă se afirmă că am fi conaminați de ciuma nihilistă a fericirii roșii, eu aş întregi că în România sectele (:toate:) formează plătformă hoșdelor tovarășe ce ni se pregătesc, iar aparențele credinței lor sunt camuflări de propagandă. Și-i mult decând s'a întins la noi ca 30 de antene ale hidosului monstru Iudeo-moscovit. Sectele sunt o introducere momită a lecției

ce vrea să aplice Lenin bătrânei Europe. Și închipuiți-vi-i pe acești smeriți „ucenici ai Dlui” (ai cărui Domn ??) cari azi seamănă rășmeriță ca mâine vor reconta tovarăși de bande teroriste din cele mai sălbatece.

Și ca să nu fim aspri judecând pe alții să ne referim la date pozitive cari singure să grăiască de spre natura acelor organizații; unicul dușman ireductibil contra căruia duc sectele toate, greu luptei pe viață e biserica creștină care zic ei sa abătut dela adevărul dlui (notă comună tuturor reformatoilor și necredincioșilor) Loznico Marei Loja este rezumativ; „Distrugeți infamul” (biserica). Iată dar gogoșa sectelor ce pulberisează sfințenie imprumutată, distrugătoare a ordinei de Hot. Tamăie inflamabilă și aghiazmă explozivă. Asta-i biserica sectelor clădită generațiilor ce vin. Distrugeți bisericile d. Statul și Marea orient va întemeia alt templu la Ierusalim și un nou stat universal al proletarietului.

Pentru aceasta semănați săzani discondii nemulțumiri și revoluții presa universală să va sprijini și declara eroi ai umanitarismului. Distrugeți, e loznica Lojei sa și a sectelor, iar obiectul lor biserica și Statul.

Statul consfintește ierarhia de origine divină sectele învățate; singur își este fiecare biserică predicator și autoritate Statul obligă pe cetățeni la supunere și la serviciu militar. Sectele (unele) inspiră nesupunere și nu prind armă în mână (deși sf. scripturi zice să-i dai Cezarului ce-i ai său) Nu apar de aci începuturile anarhiei? Statul pretinde în fața justiției jurământ sincer și drept, sectarul refuză să prestea jurământ până și Coroanei iar când o fac o țin în conștiința o formă seacă și-un păcat. Nu este asta o mentalitate de destrămare? Căsătoria la ei nu e taină sfântă și de aici urmează o demoralizare digeneratoare.

Câtă evidență! E o asemănare așa de transparentă niște talmudul lui Mainovides și

principiile dogmatice ale sectelor. Dar unde este a se căuta cauza pângării a tot ce e sfânt la noi, necinstirea sărbătorilor până și a Duminecii (repaus legal) de către sectari? Scopul este desorientarea poporului și denoralizarea credincioșilor, iar cauza eficiența este ușurarea, înainte mergea planului celui ce vine întru numele Sionului Ierusalimiteau. Aici este a se cauta motivul că părem un neam obosit și desorientat, că pragul bisericilor prinde mușchiu iar închisorilor li-se rod scările și devin neincăpătoare. Și oare totuși masoneria lucrează direct prin secte?

Petru Pop Cuceu

(Va urma)

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Calendar săptămânal.

8—14 Noembrie 1936.

8. Dumineca VII. d. In. sf. Cruci

ap. Ev. 2, 2, Evg. Luca 10, 16

Arh. Mihail și Gavril

9. Luni ani Anișifon

10. Marți ap. Erast și soții

11. Mercuri M. Mina și soții

12. Joi Patr. Ioan Milort, 1618

13. Vineri Ioan Gură de aur † 407

14. Sâmbătă ap. Filip † 81.

8 Noembrie ziua numelui și a nașterii Măriei Sale Marelui Voevod Mihai.

... Legile rele fac pe popoare rele.

Răul prin școală și știință e cel mai rău. O operă care e grea de făcut este cel puțin așa de grea a o desface. Dacă binele e greu să-l faci, răul este și mai greu de suportat. A putea mult și a face puțin, înseamnă a se pregăti la grozave căințe. Făte totul pentru toți, pentru ca să-i faci mai buni. Să fii maguatul care atrage ferul „vegiază să nu-ți pierzi puterea de atracție niciodată. Dacă păstorul se acopere cu pielea de oaie, mieii îl urmează bucuroși. Dar dacă lucrează ca un lup, curând nu mai rămâne nici unul lângă el.

G. Palau. Creștinul Activ. XII.

